

LISTY PODZIMNÍ 2

úterý 15. 10. 2024 / denní zpravodaj 48. ČDP / cldp.cz

Lenka Vagnerová:

Humor nám dává odstup, abychom se jako lidstvo nebrali tak moc vážně
Režisérka a choreografka inscenace Panoptikum

Co vás inspirovalo k vytvoření inscenace Panoptikum?

Inscenace je inspirovaná freak shows, fenoménem z 16.–19. století vyskytujícím se tou dobou zejména v Americe a Anglii. Byla to také kniha Obludárium aneb kabinet lidských kuriozit od Fredericka Drimmera, která podrobně líčí konkrétní, mnohdy neuvěřitelné osudy. Také byl pro mne naprosto zásadní příběh Josepha Merricka, tzv. sloního muže, nebo fascinující muzeum P. T. Barnuma v New Yorku. Panoptikum se zabývá otázkou moci, mezilidského chování, nadřazenosti vůči jiným nebo co znamená být loutkou v cizích rukách. Skládá se z osudů konkrétních postav a jejich postavení v jednom bizarním obludáriu. Téma inscenace je věčné a aktuální napříč dobou i kontinenty. Vždy bude někdo, kdo bude chtít ovládat a využívat druhé. Obsah je stejný, pouze forma se v každé době liší. Ale nebojte. Představení je plné humoru a nadhledu, personifikované zlo je často ironizováno a řekla bych, že se objeví také pohádková naděje.

Diváci nemají úplně často možnost zhlédnout pohybové divadlo. Můžete popsat, jak inscenace vzniká? Má hned na začátku pevnou choreografii, nebo převládá improvizace?

Co se mé tvorby týče, tak je to vždy téma nebo někdy předloha. Každá inscenace ale vzniká jinak. Záleží, jestli je předem daný děj a dějová linka, nebo se jedná o téma, ze kterého linka vzniká v průběhu tvorby a postupně. Tématem to vše začíná. Mnoho čtení, pátrání a zdrojů. Potom teprve vznikají obrysy hudební a vizuální estetiky. Vzniká koncept zkoušení. To znamená mnoho připravených situací a pohybových principů, které potřebuji vyzkoušet, vidět konečně s tanečnicí na sále. Úkoly jsou konkrétní a dané, ale tanečnické mají svobodu v nich chvíli improvizovat, zažít je, prozkoumat, jen tak být.

Těm prvním dnům vždy říkám, že si jen tak hraje. Až zjistím, že daný úkol funguje, že má potenciál se rozvinout, že má nosný potenciál pro vyprávění příběhu, začnu na něm stavět choreografii a potažmo celou scénu. Tam se věci konkretizují a intenzivně budují. To, co vznikne na tanečním sále, je ale potřeba převést na jeviště a v této fázi dochází k dalším významným zlomům, škrtnutím a současně i tvorbě nových situací a choreografií. Světla a kostýmy, finalizace hudby, to vše výrazně dále formuje inscenaci již nazkoušenou na tanečním sále. Teprve na jevišti, když všechny složky do sebe zakliknou, se dá mluvit o hotové inscenaci.

Myslíte, že je důležité, aby se divadlo zabývalo vážnými tématy a vedlo k zamyšlení místo bezduchých komedií?

Ano. Právě divadlo má taková témata přinášet. Neznamená to ale, že má být pouze vážné. Naopak. Humor je potřeba i v těžkých situacích, jak na divadle, tak i v životě, jinak bychom se utrápili. Humor dává naději, může být křehký, nenásilný a často schovaný někde hluboko za těžkým a silným tématem. Dává nám odstup, abychom se jako lidstvo nebrali tak moc vážně.

Co byste ráda, aby si diváci z představení odnesli?

Že je důležité naslouchat druhým, že je důležitá empatie, že načepýřené ego nemusí mít dlouhé životnosti. A že je důležitá víra, že snad tam někde existuje vyšší smysl. A také abychom se jako páni světa nebrali zas tak moc vážně.

LÍSTEK #2:

„Vítejte v panoptiku! Tady uvidíte to nejpodivnější, co kdy příroda stvořila.“

„Politiky, herce, úředníky...“

„...a po týdnu festivalu i pár divadelních návštěvníků!“

Výstava ilustrací Anety Františky Holasové v kavárně divadla

Českolipská výtvarnice Aneta Františka Holasová vystudovala ilustraci, získala nominace na ilustrátorku roku i cenu za nejkrásnější ilustrace. Od vydání její první knihy Lumír včelaří již uteklo jedenáct let a za tu dobu ilustrovala na patnáct vlastních či cizích knih a příběhů. Patří mezi kmenové ilustrátory inspirativního časopisu Raketa a spolupracuje s nakladatelstvími Albatros, Labyrint, Pikola či Běžíliška. Na její výstavě Motýl, který neuměl létat v kavárně divadla ve spodním patře budovy jsou prezentovány ilustrace ze stejnojmenné knihy a z oceňované knihy Tonča a krasojedec. Kdykoli během festivalu tam jděte. Třeba hned teď.

Trojice múz zahájila 48. ročník

Říjen se pomalu blíží do své poloviny, a to je neklamně znamení, že startuje každoroční festivalové zpestření podzimních dnů, tradiční českolipský svátek divadla. 48. Českolipský divadelní podzim začal letos trochu netradičně v neděli, o to však bohatší program úvodní den přehlídky nabídl. I letos festival otevřela vernisáž výstavy, která bude až do soboty k vidění v divadelní kavárně. Výstava představuje úspěšnou českolipskou výtvarnici Anetu Františku Holasovou, jejíž ilustrace zdobí mnohé dětské knihy i časopisy, konkrétně jsou zde vystavovaná díla ilustracemi z knih Motýl, který neuměl létat a Tonča a krasojedec. Jejich prohlížení vás na chvíli doslova přenesou do barevného a snového světa knižních příběhů.

V souznění s výstavou byla i pohádka pro nejmenší diváky, která, byť na druhé straně divadla, na vernisáž navazovala. Poetický pohádkový příběh Divadla Na kárce, O motýlovi, který neuměl létat, totiž vychází právě ze stejnojmenné knihy Anety Františky Holasové. Dětská diváci i jejich rodiče si tak mohli nejdřív na základě ilustrací v hlavě vytvořit svůj vlastní příběh a ten pak o chvíli později propojit s příběhem divadelním.

A protože divadlo a knihy k sobě mají hodně blízko, i další programový bod se točil kolem knih, i když už kolem těch pro dospělého diváka, a v centru jeho dění byla další na poli literatury činná Českolipska, Marta Knauerová, která přímo na jevišti pokřtila svou novou knihu Život za krejcar, smrt za dva, líčící příběh lidové léčitelky, čarodějky a vědmy rudolfínské Prahy.

Poté už se festival v téměř do posledního místa zaplněném sále Jiráskova divadla rozběhl naplno, začalo první představení letošního ročníku. O to se postarali absolventi Kurzu praktické režie pod vedením Milana Schejbalu, kteří přijeli s nestárnoucí a stále populární klasikou, s inscenací Škola základ života. Svižné a vtipné představení protkané dnes už legendárními hláškami, doplněné o písničky z dílny Voskovce, Wericha a Ježka s živou hudbou na jevišti nazkoušeli frekventanti tohoto několikaletého kurzu jako svou absolventskou inscenaci. Ovšem úspěch u publika a chuť spolu hrát zapřičinily, že inscenace nebyla premiérou a derniérou zároveň, jak to někdy u podobných bývá, ale dočkala se už několika repríz a další ji jistě čekají, byť se herci pokaždé sjíždí ze svých domovských souborů z různých koutů republiky. Obdivuhodné! Přejme tedy Škole základ života ještě spoustu úspěšných repríz a festivalu další vydařené dny, tak jako byl ten úvodní.

Ohlasy / Škola základ života

„Krásná nostalgie. Před deseti lety jsme to na stejném jevišti hráli pod hlavičkou DKM s herci z Jiráska a živou kapelou. Ty repliky mi naskakovaly samy.“

„Milé pohlazení.“

„Nenudila jsem se! To je u mě známka úspěchu!“

„Herecké projevy mnohých herců a hereček byly vskutku skvělé.“

„Až na tu slávistickou šálu bylo představení v pořádku!“ (smích)

„Máme v Lípě skvělé herce. Štěpán i Týna byli obzvlášť báječní.“

„Co tady zas křákáte?!“

„Bylo to dynamické, mělo to švih i vtip. Že to někdy neladilo? To mi vůbec nevadilo!“

Koukej přijít! Mafiano!

Mladá generace dělá divadlo skvěle a víc než vtipně! Mafiánská komedie, která k nám přijíždí po úspěšné sezóně rovnou z hlavního programu Jiráskova Hronova. Divadelní spolek Gen D založila v dubnu 2021 skupina herců Celoroční herecké školy v Praze. Kromě lásky k divadelní tvorbě je spojuje i věk, všichni jsou zástupci mladé generace Z a nabízí svěží a neotřelý pohled na prkna, co znamenají svět. 16. 10., Jiráskovo divadlo